

Szerkesztőségi iroda:

Nagybecskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám.

nová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájfer Lajos.

Előfizetési árak:

Egész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hóra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünneppnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1905.

XXXIV. évfolyam. 44. szám.

Csütörtök, február 23.

Az átmeneti miniszterium.

Nagybecskerek, február 23.

A képviselőház immár teljesen megalkulván, mi sem természetesebb, mint az az óhajítás, hogy a parlament most hozzáfogjon a munkához.

Ismeretes, hogy a végleges kibontakozásnak még nagy nehézségei vannak s hogy a normális parlamenti munkára csakis a végleges kibontakozás adja meg a lehetőséget. De vannak elhalaszthatatlan teendők, a melyeket el kell végezni még akkor is, hogyha a végleges kibontakozás késik. Mindenekelőtt ki kell vezetni az országot az ex-lex állapotból. Ezt a feladatot pedig elvégezheti a parlament akkor is, ha a függőben levő nagy kérdések még nincsenek tisztázva. Egy átmeneti kabinet, a mely egyedül arra a feladatra vállalkozik, hogy a kormányzást legálisan intézi, törvényhozási felhatalmazás alapján kitöltheti a hézagot addig, míg a tárgyalások a végleges kialakulást lehetővé teszik.

És ennek valójában mi sem áll utjában. A szabadelvűpárt részéről bizonyára nem fog semmi sem történni, ami az ex-lexből való kijutást akadályozza. Tisztán a koalíción áll tehát, hogy lehetővé tegye egy ily célból, ily feladatra vállalkozó átmeneti kabinet megalakulását. Az ex-lexből való kijutás most nem lehet rekompenciós politikának alkatárgya. Az országnak van szüksége rá, hogy törvényes formáját visszanyerje a kormányzás és nem engedmeny az, hogyha erre a többség megadja a lehetőséget, hanem kötelesség, amely felelősségénél fogva hárul rá.

A koalícióban levő pártok komoly és higgadt vezetői is így fogják fel a legközelebbi célokat és teendőket. A fokozott felelősségérzet parancsolja, hogy azokra, akik az új helyzetbe még nem találtak bele magukat s a régi intranszigenz szellemet képviselik, mérséklőleg és felvilágosítólag hassanak. Meg kell őket győzni, hogy

sem elvfelelősről, sem meghátrálásról nincs szó, hanem pusztán arról, hogy a mire az országnak e pillanatban legnagyobb szüksége van, azt kapja meg haladéktalanul. Ezzel az ország előtt is be fogják bizonyítani, hogy érzik felelősségüket és tudatában vannak, mivel tartozik a parlamenti többség magának az országnak.

Amely pillanatban a lex-Dániel hatályon kívül helyeztetett, a november 18-ika, a melyet az ország a választások után helytelenített, nem akadályozza többé annak, hogy a parlament ismét normális tevékenységét kezdje meg. A főfeltétel, a melyben a koalíciós többség az országtól mandátumot nyert, teljesítve van, a mikor a régi házszabályok nemcsak restituiáltnak, hanem a Ház elnöki székének betöltésével személyi garanciát is teremtettek azok folytonosságára.

A pártpolitikát tehát rövid időre félre kell tenni, hogy országos politikát lehessen csinálni. A koalíciónak lehetővé kell tennie egy oly kormány megalakulását, mely az ex-lexet megszüntesse, az adószedést és az ujoncozást törvényes keretekben végezhesse s a parlamentet újra a normális munkához szoktassa. Magának a mostani többségnek is érdeke, hogy bizonyos nyugvópontra jusson a válság, hogy legyen módja az országnak lecsendesedni, hogy a kedélyek hullámváza ne akadályozza a végleges kibontakozásra irányuló további lépéseket.

A polgári törvénykönyv előkészítése. A politikai élet zaja nem zavarja azt a csendes, céltudatos munkálkodást, mely a magyar általános polgári törvénykönyv megalkotását célozza. Mint tudva van, a polgári törvénykönyv előkészítése véget egy állandó bizottság van szervezte, mely működését 1897. óta szakadatlanul folytatja. A bizottság az igazságügyminiszter felügyelete és ellenőrzése alatt áll, szervezetét, ügy- és munkarendjét azonban a király által jóváhagyott szabályzat rendezi. A bizottság tagjainak sorába — külön megbízás és meghívás folytán — a magyar jogászvilág kitünő-

ségei tartoznak. Eddig megjelent a személyjogot és a családjogot tárgyzó rész három kötetben. E napokban meg fog jelenni a Dologjog-nak első fele, a mely a dolgokat, a birtokot, a telekkönyvi anyagi jogot és a tulajdont tárgyzó szabályozásra vonatkozik. Eddig összesen 131 elvi kérdés van a főelőadmányban feldolgozva; maga a most megjelenő dologjogi kötet 33 elvi kérdést tartalmaz. A dologjog a magánjog rendszerének egyik legszebb és legnehezebb része s a kötet egyszerű áttekintése után is meggyőződhetünk arról, hogy a bizottság itt — aránylag rövid idő alatt — igen nagy munkát végzett és hogy feladatát mindenképpen fényesen oldotta meg. A Dologjog-nak hátralévő része, ugyancsak a kötelmi jog első fele még május hóban fog közzéteteni, a kötelmi jog második fele és az örökési jog pedig ez év szeptemberében jog nyilvánosságra kerül. Ily módon a tervezet végleges megállapítását célzó további tárgyalások ez év őszén vehetik kezdetüket és immár nem hosszú idő választ el minket attól, hogy a törvényjavaslat a parlament elé kerülhet.

Külkereskedelmi forgalmunk. A központi statisztikai hivatal által most közzétett adatok szerint folyó évi január hónapban a magyar korona országába összesen 839 millió korona értékű áru hozatott be, mely összegből 63 millió korona az Ausztriából való behozatalra esik. Kiviteli értéké ugyanezen hónapban 782 millió koronát ért el, mely összegből 58 millió korona esik Ausztriára. Behozatalunk 107 ezer méter-mázsával több, kiviteli értékünk ellenben 848 ezer méter-mázsával kisebb volt, mint a múlt év ugyanezen hónapjában. Árumérlegünk a folyó év január havában az egész külfölddel szemben 57 millió korona, Ausztriával szemben pedig 50 millió korona behozatali többletet mutat, míg 1904. évi január hónapban 92. illetve Ausztriával szemben 44 millió korona kiviteli többletünk volt.

Az osztrák-magyar vámterület külkereskedelmére vonatkozó statisztikai kimutatás szerint a behozatal 1905. január havában 1698 millió korona volt (+ 87 1904. januárral szemben). A kiviteli 1334 millió (-202). A kereskedelmi mérleg 364 milliós passzívumot mutat a múlt évi 75 millióval szemben. — A közforgalmi statisztikai kimutatás szerint a behozatal Magyarországból 1905. januárban 571 millió korona volt (1310 az 1904. évi január hóval szemben). A Magyarországra való kiviteli 6010 volt (-356). A kereskedelmi mérleg e hónapra 39 milliós aktívumot mutat a múlt év 646 milliós passzívummal szemben.

A „TORONTÁL” tárcája.

Ozsonaszünet alatt.

Történik az Étienne-Dolet liceumban a tiz pernyi szünet alatt. Idő: Az iskolaév kezdete.

Bertier Pierre 7 éves.
Doradon Marius 8 éves.
Daubrun Lucien 9 éves.
Laforest Louis 10 éves.

A négy kis csöpp, a kik ezuttal jöttek először az iskolába, eleinte egymást nézte távolról és azután észrevétlenül közeledtek. Elhatározták, hogy megismerkednek.

Pierre (Mariuszhoz): Hogy hívnak?
Marius: Doradon.
Pierre: Keresztneved?
Marius: Marius.
Pierre (nevet): Oh Istenem! Ki kereste számodra ezt a nevet?
Marius: A papa. Marius azt hiszem valami bölcs volt Görögországban.
Pierre (tudáskosan): Tudom.
Lucien (Mariuszhoz): Micsoda az édes atyád?

Marius: Ügyvéd.
Pierre (Mariuszhoz): Egy baj van a neved dolgában. Miután nincsen szent Marius, úgy nincsen névnapod?
Marius: Oh igen.
Lucien: Mikor?
Marius: Julius 14-én. No és most már elég.
(Pierrehez): És te? Hogy hívnak?
Pierre: Bertier Pierre.
Marius: Atyád?

Pierre: Azt sohasem láttam. Amikor világra jöttem, ő meghalt. (Louis nevet.) Miért nevezsz?
Louis: Csak úgy nevettem.
Pierre: De anyám van még. Nagyon szeretem. (Nyomatékosan): A színháznál van!
Marius: Anyád színésznő?
Pierre: Természetesen. A tiéd nem?
Marius: Oh nem!
Pierre: Valószínűleg csunya!
Marius (karjára ütve): Ne mondd azt még egyszer!

Louis (megnyugtatta őket): Ugyan hallgassatok! Miért veszekedtek. Egy anyának sohasem kell szépnnek lennie . . . az sohasem csunya!
Lucien: De igen. (Louiszhoz): És te? A te neved?
Louis: Laforest Louis, atyám kalapkészítő, külföldi udvarok szállítója.

Pierre: Ugy, ugy!
Louis: Ő volt az, ki az idén Port-Arthur felfedezte. Nemez kalap, finom és puha, meleg, ellenáll az esőnek. Ára 4 franc 95 centimes.
Marius: Ismerem. Nagybátyámnak van. Azt mondja, hogy fess, de nem ér semmit.
Louis: Aki ezt mondja, az nem ért semmit. (Lucienhez): Hát te? Téged hogy hívnak?
Lucien: Daubrun Lucien. Atyám orvos s van egy csomó kiténtetése!

Marius: Az enyémmé is.
Lucien: Kis vörös szalaggal? A valódi?
Marius: A valódi.
Louis: Na és atyám az akadémia tagja
Pierre: Az akadémia tagja?
Louis: Igen. (Büszkén oda kap kabátja hajtókájához.) Itt visel egy gömbölyű gombocskát.

Lucien: Persze az akadémia lilaszint nadrággombját.

Pierre: Ilyen az én mamámnak is van!
Lucien: Lehetetlen!
Pierre: De bizony. Csakhogy nem viseli. Azt mondja, hogy most, miután már megvan, nem veszi semmibe.
Marius (Pierrehez): Akkor anyád is az akadémia tagja.

Pierre: Természetesen.
Lucien: Azt hittem, hogy egyedül álló hölgyeket nem vesznek föl!

Pierre: Azelőtt. Ez idén már másképp van.
Louis: Hallgassatok ide, miután mindnyájan „ujoncok” vagyunk és már tegeződünk, sőt szüleinkről is mindent elmondunk egymásnak, legyenek jó barátok egész életünkre, a nagy, a legnagyobb szünetidőig.

Lucien: Én nem hánom.
Marius: Helyes.
Pierre: Megtehetjük.
Louis: Beleegyezem. Az iskolában sugunk egymásnak és az írásbelinél a füzeteket kölcsönadjuk.

Pierre: A színes ceruzákat is!
Lucien: Az udvaron mindig együtt játszottunk!

Marius: Mindent megosztunk egymás között; a rondóllakat . . .
Pierre: A csokoládét . . .
Louis: A képes levelezőlapokat . . .
Marius: A pénzt . . .
Pierre: A pénzt is?
Marius: Azt pláne. Hiszen e nélkül kutyát ér a barátság!
Lucien (Mariuszhoz): Atyád gazdag?

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 1/6 órától kezdve délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 5 óráig délután; ugyanazon napokon este 1/6-tól 1/3-ig urak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délből gőzfürdő. A kádfürdő egész nap nyitva marad.

— **Uj magyar nemesek.** A király a személye körüli magyar miniszter előterjesztésére Menczer Lajos kereskedelemügyi miniszteri tanácsos és törvényes utódainak, a közszolgálat és a vasutépítés terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet kápolnai előnévvel díjmentesen adományozta. A kitüntetett Menczer Lipótnak, Torontálvármegye nyug. érdemes főpénztárosának testvérbátyja.

Ugyancsak a magyar nemességet adományozta, a közgazdaság terén szerzett érdemeik elismerésül, gyárvári előnévvel a király Strasser Rezső és Strasser Bélának, a Strasser és König budapesti gabonakereskedő cég beltagjainak, akiknek Nagybecskereken is nagy főüzletük van.

— **Estély báró Baich Milánál.** Báró Baich Milán főrendiházi tag tegnapelőtt fényes estélyt adott budapesti palotájában. Az estélyen részt vettek: Tisza István gróf miniszterelnök, báró Fejérváry Géza, Tallian Béla, Perczel Dezső, dr. Zselénszki Róbert, Ludvig Gyula és Gronon Dezső valóságos belső titkos tanácsosok, Zakó Milán főispán, Bezerédj Viktor miniszteri tanácsos, Gyurkovich Vászta, Kabdebo Gergely, Josipovich Géza, báró Sztójánovics Iván és Radisich György országgyűlési képviselők.

— **Március 15.** Az idei március 15-ikének megünneplésére nagy előkészületek folynak Nagybecskereken a különböző egyesületek kebelében. Az ünnepségeknek legkimagaslóbb része az a szabadságünnepély lesz, a melyet a Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület és a nagybecskereki szabad liceum rendez március idusán.

A Torontálvármegyei kultur-egyesület igazgatósága és a szabad liceum vezetősége tegnap este fél 9 órakor a kaszinó kistermében dr. Pacséri Károly és Knyaskó Lajos elnöklésével ülést tartott, a melyen elhatározta, hogy március 15-ikén Nagybecskerek város polgárságának bevonásával szabadság-ünnepet rendez. Az ünnep előkészítésére az értekezlet dr. Pacséri Károly elnöklésével bizottságot küldött ki, melynek tagjai: dr. Várady Imre orsz. képviselő, Knyaskó Lajos, Streitman Antal, dr. Klein Mór, Semsey Gyula és Somfai János. A bizottság érintkezésbe lép a polgársággal s a program megállapítása dolgában pénteken délután 3 órakor a tanfelügyelőség helyiségében ülést tart.

Mint minden évben, úgy az idén is nagy-szabású március 15-iki ünnepet rendez a nagybecskereki kaszinó-társulat is, s a választmány tegnap este tartott ülésén az ünnepély programjának kidolgozására Franz J. L. igazgatót, dr. Stassik Ferenc és Knyaskó Lajos választmányi tagokat küldte ki.

— **Házasság.** Barth István építész, városunk szülőföldjére folyó hó 25-én esküszik örök hűséget Hinterséer Ulrik temesvári előkelő gyáros szeretőreméltó, nagyműveltségű leányának, Hinterséer Irma urhölgynek Temesvárott.

— **A kaszinóból.** A nagybecskereki kaszinó-társulat választmánya tegnap este Franz J. L. elnöklésével ülést tartott, melyen jelen voltak: Alföldi Ede, dr. Annau Ernő, dr. Dellimanics Lajos, dr. Grandjean József, Keresztes Aladár, Knyaskó Lajos, dr. Klein Mór, dr. Nónay Pál, dr. Plechl Szilárd, dr. Stassik Ferenc, Szerdics György, Tóth István, dr. Várady Imre, dr. Végh Lajos vál. tagok és Száviics Sándor titkár. A választmány az ülésen két új tagot vett föl: Szabadffy Kornel pénzügyi felügyelőt és Karl Frigyes szőnyeggyári igazgatót. A választmány 20 korona adományt szavazott meg az ipartestületnek, továbbá tárgyalta március 15-ikének megünneplését, melyről más helyen szólunk. Néhány kisebb ügy elintézésével az ülés véget ért.

— **A békésbányai ev. ref. egyházmegye közgyűlése.** A békésbányai református egyházmegye, melyhez a nagybecskereki egyház is tartozik, legközelebbi féléves gyűlését április első napjaiban tartja Makón. Ez lesz az első egyházmegyei közgyűlés Makón s a makói református egyház már most megteszi az előkészületeket, hogy az egyházmegye tagjait, akik között számos országos nevű ember van, méltóan fogadja s lassá vendégül.

— **A szabad liceumból.** A nagybecskereki szabad liceum vezetősége tegnap este tartott értekezletet elhatározta, hogy legközelebbi előadását vasárnap, február 26-ikán tartja meg, amikor Messinger Karolin urhölgy tart felolvasást a feminizmusról.

Elhatározta továbbá a liceum vezetősége, hogy Csokonai Vitéz Mihály halálának mostani századik évfordulója alkalmából Csokonai-ünnepet rendez március 12-ikén vasárnap. Az ünnepen a nagybecskereki diároda Csokonai-dalokat énekel, Semsey Gyula m. főlevéltáros emlékbeszédet mond, Borsodi Lajos elszavalja az alkalomra írt Csokonai-ódáját, azonkívül néhány Csokonai-verset szavalnak még el.

— **Köszönet.** Hálás köszönetet mond az izraelite nőegylet elnöksége a nagybecskereki népbank felintetes igazgatóságának 20 korona kegyes adományáért.

A nagybecskereki közgazdasági bank 50 koronát, a népbank 20 koronát adományozott a nagybecskereki kereskedőifjak egyletének, melyért

a vezetőség ezuton is hálás köszönetét fejezi ki a nemesszívű adakozóknak.

— **Táncestély.** A nagybecskereki kereskedőifjak egylete, mely már többször kellemes estét szerzett a táncoló fiataloknak, Mayer Aurel bankigazgató elnöklete alatt tegnapi ülésén elhatározta, hogy március 1-én táncestélyt rendez. Közelebbit a falragaszok mondanak, miután külön meghívókat nem bocsátanak ki.

— **Inséges munkások segélyezése.** Megirtuk már, hogy a mult hét végén mintegy 300 inségesben élő munkás felkereste dr. Perisics Zoltán polgármestert, arra kérvén őt, járjon közbe a városnál, hogy valami munkát vagy segítséget kapjanak, nehogy ők és családjuk tovább is kénytelenek legyenek a legnagyobb nyomorral küzdeni. A polgármester a munkások ezen kérését a hétfői közgyűlés elé terjesztette, a mely azonnal gondoskodott is arról, hogy az inségesek munkát kapjanak, sőt mi több, intézkedéseket tett még arra nézve is, hogy a városban legalább három levesosztó konyha állíttassék fel, ahol a szegény munkások legalább egy kis meleg ételhez juthassanak. Mint most illetékes helyről értesülünk, kedden 67, tegnap 157, ma pedig már mintegy 200 inséges munkás nyert foglalkozást, a kiknek a város napi 1 korona 20 fillért, a nehezebb munkát végzőknek pedig napi 1 korona 40 fillért fizet.

— **Uj takarékpénztár.** Nemetelenre, mint lapunknak írják, új takarékpénztár alakult szövetségi alapon, melyhez ezer részjegy jegyeztetett. A február hó 12-én tartott alakuló közgyűlésen a tisztviselőket is megválasztották és pedig előigazgatónak Wolfram Nándor községi tanító egyhangulag. A többi tisztviselők szótöbbséggel. Második igazgató Glang Károly. Igazgatósági tagok: Bernáth Péter, Iszakov Ilia, Raskov Mladen, Focht Ádám, Jung Mihály, Giljum Bálint, Heib Mihály, Herold János, Storch Sebestyén, Germann József. Felügyelő bizottságba: Czene József, Storch Mátyas, Herold József, Fandl Antal, Ródsz János. Pénztáros Heinermann József, Könyvelő Unterreiner Miklós.

— **A nagybecskereki villamos-vasut.** A kereskedelemügyi miniszter Löwinger Dezső építési vállalkozó, budapesti lakosnak Nagybecskerek vasuti állomástól kiindulólág a nagybecskerek-zsombolyai keskenyvágányu vasut „Nagybecskerek-Bégapart” és Várház állomások közötti szakaszának felhasználásával, az utóbb nevezett állomásig vezetendő villamos városi vasutvonalra kiadott előmunkálati engedély érvényét alternative villamos avagy motorkocsi-üzemre leendő berendezés feltételezése mellett a lejáratától számítandó további egy év tartamára meghosszabbította.

— **Tejszövetkezetek értekezlete.** A földmívelésügyi miniszter elhatározta, hogy 4000 darab hussertést szerez be tenyésztési célokra. Szabadkán pedig ennek alapján nagyszabású export-vágóhid létesül. A miniszter egyuttal felhívta a bács megyei gazdaszövetseget, hogy a szövetség tagjait s a szövetséghez csatlakozott tejszövet-

Marius: Roppant sokat keres! És csak beszéddel!

Louis: (Mariushoz): Ad-e neked valamit belőle?

Marius: Egy garast sem! De az nem baj. Mindent visszaadunk egymásnak, a mikor nagyok leszünk, a mikor örökölni fogunk.

Pierre: És ha addig megharagszunk?

Marius: Akkor majd megint kibékülünk.

Louis: Hiszen boldogok leszünk, ha egymással újból találkozunk s visszaemlékezünk arra, a mit most együtt eszelekedtünk.

Lucien: Igen. Unalmas dolog kicsinynek lenni!

Pierre: Már 20 éves akarnék lenni. Akkor volna szeretőm, volnának gyűrűim és egyéb ékszereim.

Louis: Én ötven éves. Az kellemesebb. Sok gyermek ül az asztal körül.

Lucien: Nekem nem lesznek gyermekeim. Nem akarok. Nekem nem tetszik a szaporodás. A szülők is mindig azon panaszkodnak, hogy mennyi pénzbe kerülnek a csemeték!

Marius: A mint egy számlát hoznak az ebéd alatt, vagy cipőinket talpálni kell, igaz, sopánkodnak, de alapjában mégis szeretnek bennünket.

Pierre: Ugy van. Mert ha nincsen gyermekük, a látogatók előtt folyton jajgatnak és Lourdes-ba utaznak!

Lucien: A mi szüleinknek legnagyobb gondot okoz az, hogy mi legyen belőlünk. De hogy mi legyen, azt sohasem tudják.

Louis: De mi sem.

Marius: Én tudom.

Pierre: No hát mondd meg. Talán tanár!

Mind a négyen: Oh nem!

Lucien: Hát mi?

Marius: Rekord.

Pierre: Micsoda?

Lucien: Minek a rekordja?

Marius: A világnak.

Pierre: Igen, csupán alsó nadrágban szabadni?

Marius: Kitalálad! Champion match... tudom is én? Ez az én álmom... azt akarom: Marathon szeretnék lenni.

Pierre: Éa nem. Én szinigazgató leszek.

Marius: Hát úgy vágyol a hazugságra, a játszótérre?

Pierre: Nem. Én azért leszek szinigazgató, hogy a mamát naponta ezer frank fizetéssel szerződtethessem, hogy semmije se hiányozzék.

Marius: Te igen jó fiu vagy. (Louishez): És te? Tovább vezeted a kalapüzletet?

Louis: Szeretném, de nem lehet.

Pierre: Miért?

Louis: Papa nem akar az üzletről semmit sem hallani. Ó valami nagyobb akar. Ó azt akarja, hogy én... (keresi a szavakat), várjatok csak, hogy is hijják... diplomata legyek!

Pierre: Mi az?

Lucien: Van egy kalács, azt úgy hijjuk?

Louis: Atyám megígérte, hogy későbben megmagyarázza.

Marius: Én mindjárt megmondom neked. Azok közé tartozik az ember, kik afölött határoznak, legyen háboru, avagy nem, kik a királynő és császárnő ügyeit intézik... érted?

Louis (megijedve): Ugyan?

Marius: Azután még a határokat állapítják meg. Érted?

Louis: Oh!

Marius: Én csak a szünet óta ismerlek... de azért máris szeretném tudni, hogy visszakapjuk-e majd a te réveden Elzászt!

Lucien: Majd elvállik.

Louis (Lucienhez): És te?

Lucien: Én automobilista leszek, az bizonyos! Papának van egy.

Marius: Hány lóerejű?

Lucien: Talán ötszáz vagy még több. Ó azért vette, hogy gyorsabban jusson betegéhez. Én majd, ha az automomil az enyém lesz, egyenest Angliába utazom vele.

Louis: Ugyan, hiszen az egy sziget.

Lucien: Akkor Afrikába megyek. Egy szóval, valahová csak eljutok.

Louis: Egyelőre néhány évig még itt unatkozhatunk. Nem mondhatnátok meg nekem, ki volt az az Etienne Dolet, a kiről azt az iskolát elnevezték? Én már tudam, de egészen elfelejtettem.

Marius: Azt mondta atyám, hogy valami apostol volt.

Louis: Igen, igen, eszembe jut újból... akinek szobra a Maubert-téren áll.

Marius: És a kit a Jeanne d'Arc idejében elégettek?

Pierre: Miért?

Louis: A középkori választások miatt. Az olyan Dreyfus féle ügy lehetett. (Csöngtetnek.)

A felügyelő (kezébe csapva): Az osztályokba gyermekek! A padokba. (Pierrehez.) Mi bajod, kicsi? Le kell magad mosni, orrod hegye tintás.

Csönd. Nem hallani egyebet, mint a kavicszon a lépések zaját.

Henri Lavedan.

kezeteket hívja össze értekezletre, amely hivatva lesz dönteni a vásárlandó hussertések kiosztása tárgyában. Ugyanebben a dologban a Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesületének felügyelete alatt működő tejszövetkezetek tegnap délelőtt tartottak Temesvárott értekezletet. Tenyésztési célokra hussertést csak azok a szövetkezetek kapnak, a melyek valamely vajtermelő központhoz csatlakoztak és pedig az értekezlet határozata szerint egy-egy szövetkezet 20 anya- és egy apaállatot.

Országos vásár Nagybecskerekén. Ma kezdődött el Nagybecskerekén a február havi országos vásár. A gazdaközönség már hetekkel ezelőtt nagy reménységgel nézett az első vásár elé, mely rendszerint a legmozgalmasabb, a leglátogatottabb szokott lenni s jól esik konstatálnunk, hogy a gazdák reménye nemcsak hogy beteljesedett, hanem szinte minden kívánalmat felülmúlt, mert dacára a kellemetlen, szeles időjárásnak, oly nagy közönség kereste fel a vásárt, a melyhez hasonló esetre kevesen emlékeznek. A közel s távolabb eső községek gazdaközönsége s a kereskedők sokasága nagyrészt már tegnap érkezett ide s ma kora hajnalban a vásártér már nyüzsgött az emberek sokaságától, a kik részint eladni, részint pedig vásárolni jöttek. Az állatfelhajtás is szokatlanul nagy volt a mai napon, a mit leginkább bizonyít az, hogy a délelőtti folyamán nem kevesebb mint 7800 darab szarvasmarhát, mintegy 2000 sertést, 1200 darab juhot és 120 darab bárányt hajtottak fel. A nagy kínálat folytán az árak is meglehetősen alacsonyak voltak s ha tekintetbe vesszük azt, hogy a takarmányhiány következtében a gazdák minden nélkülözhető marhán tulajdoni igyekeznek, éppenséggel nincs mit csodálni ezen az olosóságon. Hivatalos adatok szerint a mai vásáron az állatok a következő átlagos árak mellett kelték el: az elsőrendű ökrök párja 500—600 korona, a másodrendűeké ellenben 400—500 korona. A nyugati fajta tehének darabja 200—250 korona, a magyar tehéneké pedig 160—200 korona. Öreg kocák párja 150—160 korona, a sülők párja 70—80 korona, a hat hónapos malacoké pedig 30—40 korona. A juhok párja 25—35 koronáért kelnek el, míg a bárányok darabjéért 8—12 koronát fizetnek. A vásár különös sikere azonban a nagy vásárlási kedvben rejlik, ami tekintettel a kedvező árakra, szinte természetesen mondható. Alig néhány óra lefolyása alatt több mint 2000 darab szarvasmarha, néhány száz sertés s számos juh kelt el. A szarvasmarha-vásárt különben holnap még folytatják. Szombaton és vasárnap délelőtt lóvásár lesz, a mely szintén rendkívül kedvezőnek ígérkezik. Ugyancsak szombaton délelőtt kezdődik meg a kirakó vásár is, a melyre már most nagyban készülnek s ha az időjárás csak valamivel is kedvezőbbre fordul, akkor bizonyosra vehető, hogy a kirakó vásár is szép eredménnyel fog végezni, a mi a jelenlegi szűkös időben az iparosokra nézve nagyon is kívánatos volna.

Revolveres harc az utcán. Az arad-megyei Borosjenőről izgalmas esetről írunk. Az ottani Bildhauer-féle korcsmában ugyanis a minap ebéd után borozgatás közben összeszólalkoztak egymással Pántye Juon és Csul Antónia, akit az aradi törvényszék többször sujtott már fogházbüntetéssel kisebb-nagyobb büncselekmény miatt. A szóvitát csakhamar verekezés követte, amelyben Csul Antónia húzta a rövidebbet és jónak látta kerekét o'dani. Pántye utána szaladt és bottal kergette ellenfelét a főtéren keresztül. Mikor Csul Antónia látta, hogy Pántye többed-magával üldözi, visszafordult, előrántotta a zsebéből revolverét és kétszer Pántyéra süttötte. A lövések senkit sem találtak az üldözők közül, akik botokkal támadtak a revolveres emberre és addig ütötték, amíg összeesett. A támadók azt hitték, hogy Csul eszméletét vesztette és ezért ott hagyták a földön, de Pántye Juon visszament, hogy egy kegyelemesapást mérjen a holtak közé, hogy egy kegyelemesapást mérjen a holtak közé. Csul Antónia azonban összeesett minden erejét, hirtelen fölugrott és harmadszor is Pántyére süttötte revolverét, majd erejét vesztve visszahanyaltott a földre. A harmadik golyó sem találta célját. A további vérengzésnek Gyarmathy Ernő dr. kir. közjegyző vetett véget, akit éppen a főtéren át vitt az utja. Gyarmathy dr. láttára a verekedők elfutottak, a közjegyző pedig beszállította Csul Antóniát a kórházba.

A Horgony-Pain-Expeller (Richter-féle Lini-ment. Caps. comp.) igazi, népszerű házi-szerré lett, mely számos családban már több mint 35 év óta mindig készletben van. Hátfájás, csipőfájdalom, fejfájás, köszvény, csuznál stb.-nél a Horgony-Pain-

Expellerrel való bedörzsölések mindig fájdalomcsillapító hatást idéznek elő; sőt járványkórnál, minő: a kolera és hányóhasfolyás, az altestnek Horgony-Pain-Expellerrel való bedörzsölése mindig igen jónak bizonyult.

Színház és Irodalom.

*** Polgár Károly színtársulata.** Polgár Károly, a délvidéki színikerület igazgatója, kitűnő társulatával ezidő szerint tudvalevőleg Lugoson játszik a közönség meleg pártolása és teljes elismerése mellett. Legközelebb előadásra kerül a János vitéz és Arany patkó ujdonság. A kitűnő társulat néhány jeles erőt kap legközelebb, amennyiben Polgár igazgató a kolozsváriak kedvelt kómikusát, Nagy Imrét, Tóth Lajos hőszerelemest Szabadkáról és Váradi Margit énekesnőt a szabadkai színházról szerződtette. A zombori színbizottság most közölte hatósági átiratban a közönség teljes megelégedését, a lugosi pedig Pogány főispán önközlése alatt rendszeresítette az ifjúsági előadásokat, melyeken hetente egyszer az ifjúság foglalja le a színház nézőterét.

*** A Temesvári Arany János-társaság** folyó hó 25-én, szombaton délután 5 órakor, az állami főreáliskola dísztermében felolvasó ülést tart, a következő tárgysorozattal: 1. Az élnők megnyitja az ülést. 2. A városok esztetikai feladatai. Szék-foglaló. Felolvassa Kovács Sándor dr. rendes tag. 3. Költemények. Irta és felolvassa Páger Imre dr. vendég. A felolvasó-ülés után a társaság zárt-ülést tart.

TÁVIRATOK.

A helyzet.

Az átmeneti kormány ellen.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Az ellenzéki vezérpolitikusok ma délelőtt tanácskozásokat folytattak s megállapították, hogy a szövetkezett ellenzék többsége ellenzi az átmeneti miniszteriumot. Az ellenzék ugyan az ujoncjavaslatot nem obstruálná meg, de ellene szavaz s ezzel az átmeneti miniszterium létfeltétele megszűnne. A kapacitások ugyan folynak, de kevés kilátás van arra, hogy az átmeneti kabinet létesülhetne.

Tanácskozások Andrássyval.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Ma délelőtt Apponyi Albert gróf, Kossuth Ferenc és Darányi Ignác felkeresték Andrássy Gyula grófot lakásán és hosszasan tárgyaltak vele.

Andrássy Bécsben.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint politikai körökben hire jár, Andrássy Gyula gróf holnap Bécsbe utazik, jelentést tenni a királynak a helyzet mostani állásáról.

A képviselőházból.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A képviselőházban ma négy osztály alakult meg. Ugyancsak ma kifizették a képviselőket is s a fizetések során kitűnt, hogy a különböző bíróságok eddig 167 képviselő fizetését tiltották le, ezek hitelezői javára.

A pápa betegsége.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Rómából megcáfolják a külföldi sajtóban a pápa betegségéről elterjedt híreket.

Az orosz forrongás.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Párisból táviratozzák: Szentpétervárról ideérkező hírek szerint a sztrájk már annyira elterjedt, hogy az általános helyzet válagóssá lett. Valamennyi gyárat bezárták. Tegnap összeütközés támadt a cernagyár munkásai és a kozákok között. 600 munkás szállott szembe a kozákok fegyvereivel. A kozákok ostorral és karddal verték a munkásokat, a kik viszont kövekkel hajigálódtak. Két munkás meghalt, sokan súlyosan megsebesültek.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Varsóból sürgönyzik: A

varsó-bécsi vasuti vonal mentén egyre rosszabbra fordul a helyzet. Március elsejére várják az általános sztrájk kitörését.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Szentpétervárról táviratozzák, a cárné és Szergiusz nagyherceg özvegyének egyesített kérelmére a cár elhatározta, hogy Trepov főkörmányzót elmozdítja állásától. Trepov bűnéül rójják fel azt, hogy rábirta Szergiusz nagyherceget, hogy utazék Pétervárra és beszélje rá a cárt arra, hogy a munkások küldöttségét ne fogadja. Szergiusz ezt meg is tette és így végsőképpen Trepov befolyására vezethető vissza a január 21-iki vérengzés.

Az orosz-japán harctérről.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Bécsből jelentik: A Wiener Allg. Zeitung egy sugalmazott közleménye a következőket mondja: Illetékes helyen nem hiszik, hogy Oroszországnál megvolna a hajlandóság kezdeményező lépéseket tenni a béke elérésére. Oroszország eddig minden közvetítési kísérletet és minden ily irányú bizalmas lépést a leghatározottabban visszautasított, ennél fogva kevés a valószínűség arra, hogy a pétervári illetékes körök véleményüket ily gyökeresen megváltoztatták volna. Tudósítónk jelenti, hogy a japán követség a hozzáintézett kérdésekre feltűnő tartózkodással nyilatkozik.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Londonból táviratozzák: Az illetékes diplomaták megcáfolják a béke-híreket. A japánok azt mondják, hogy az oroszok visszautasítanak minden feltételeit. A békének legnagyobb akadálya az a pont, hogy az oroszok visszaadják Mandzsuriát.

A francia kétéves katonai szolgálat.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Párisból jelentik, a kétéves katonai szolgálatról szóló javaslatot áprilisban fogja tárgyalni a kamara. A hangulat szerint a javaslatot a kamara a szenátus által megállapított szövegben meg fogja szavazni.

Sikkasztó huszár.

Budapest, február 23. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Mint Aradról jelentik, az ottani 12-ik huszárezred egyik főhadnagyának tisztiszolgája a főhadnagra bizott kincstári pénzből 600 koronát elsikkasztott s azzal Budapestre szökött, ahol azonban a sikkasztó tisztiszolgát letartóztatták.

Határidő-üzlet.

Budapest, február 23. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) A mai tőzsdén az árak néhány fillérrel csökkentek. Déli zárlatok a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra)	9.87
Buza (októberre)	8.67
Tengeri májusra	7.43
Zab (áprilisra)	7.06
Rozs (áprilisra)	7.70

Dr. Brájjer Lajos távollétében a szerkesztésért felelős Somfai János.

Nyiltér.*

Köszönetnyilvánítás.

Távoli és közeli ismerőseim és barátaim fogadják e helyen is hálás köszönetünket azért, mert kedves kis lányunk, édes **Lilikénk** halálával reánk borult sötét éjszakában, a gyógyíthatlan fájdalomtól részt kértek.

Török Ferenc és családja.

(215—1.1)

* Az e rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a szerk.

Basahid község előjáróságától.

515. szám. 1905.

213-3.2

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előjárósága részéről ezennel közhírré tétetik, hogy a község tulajdonát képező közlegelő folyó évi március hó 5-én d. e. 8 órakor nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Kikiáltási ár 18.002 korona. Az egyéb árverési feltételek Basahid község jegyzői hivatalánál betekinthetők.

Basahid, 1905. évi február hó 20. án.

Szavics,
jegyző.

VED-ŐS JEGY.

A temesvári
„DINKA”
mosó- és pipere-
SZAPPANOK
a legjobbak és legolcsóbbak.
(10, 20 és 30 fill.)
Igazi magyar családi szappan.
Kereskedőknek árkedvezmény.
Kérjük mindenütt temesvári
„DINKA” SZAPPANT!
A hol nem kapható, oda a gyár 5 kilo-
grammos postacsomagokban szállítja
utánvételtől mentesen.
Cím: „Szappangyár” Temesvár

Torontálmegye közigazgatási bizottságától.

509. kb. szám 1905.

211-3.3

Hirdetmény.

A nagyméltósága kereskedelemügyi m. kir. miniszterium 1281/II. 905. szám alatti kelt rendeletével a Temesbégavölgyi vízszabályozó társulat céljaira Horvát-Neuzina község határában elfoglalt földterületekre nézve a kisajátítási eljárást elrendelven, a tárgyalás folyó évi március hó 3 napján délután 3 órakor Horvát-Neuzina községben (községházánál) fog megtartatni.

Felhivatnak tehát az érdekelt felek, hogy fenti időre kitűzött tárgyaláson annál inkább megjelenjenek minthogy a bizottság a kisajátítási terv megállapítása felett akkor is érdemi határoz, ha az érdekelt felek közül senki sem jelenik meg.

A kisajátítási tervrajz és összeírás 1 példány Horvát-Neuzina községházánál 15 napi közzemlére kitétetett.

Kelt Nagybecskereken, 1905. évi február hó 13-án.

Főispán távol:

Jankó,
alispán.

HIRDETÉSEK

FELVÉTELNEK A

„TORONTÁL”

KIADÓHIVATALÁBAN.

Saját magát károsítja, aki szőlőoltvány-szükségletét nem fedezi a

Küküllőmenti Első Szőlőoltvány-telepnel.

Tulajdonos: **Caspari Frigyes** Medgyes, Nagy-küküllőmegye.

A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözték, miáltal az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. (59-24.13)

Legfinomabb hazai CSONTLEVÉLPAPÍR

a RIGLER-fele **Adria, Emke**

(177-10.3) és **Szent István korona.**

Kapható minden modern alakban a papírkereskedésekben.

Szeged-nagykikinda-nagybecskereki h. é. vasutak.

Érvényes: 1905. évi január hó 1-étől.

Oda										Szeged — Karlova — Nagybecskerek.										Vissza				
Sz.-v. 4402 I-III.	Sz.-v. 4404 I-III.	Sz.-v. 4406 I-III.	V.-v. 4414 I-III.	Motorkocsi menetek II-III. osztály			134.			Motorkocsi menetek II-III. osztály			V.-v. 4413 I-III.	Sz.-v. 4405 I-III.	Sz.-v. 4403 I-III.	Sz.-v. 4401 I-III.								
650	1010	815	—	280	—	830	ind.	Budapest ny. p. u. (142)	—	710	—	125	—	740	—	715								
916	1134	985	—	351	—	1041	ind.	Czegléd (142)	—	440	—	1206	—	627	—	458								
1006	1206	1009	—	426	—	1117	ind.	Kecskemét (142)	—	335	821	1181	—	543	321	406								
1049	1230	1085	—	453	—	1219	ind.	Kis-Kun-Félegyháza (142)	—	248	717	1104	—	522	717	338								
1227	—	1120	—	407	—	820	ind.	Szeged-Rókus (133)	—	223	622	1090	—	426	—	242								
148	1155	—	606	510	1005	232	ind.	Szeged (133 142)	714	109	556	914	—	357	1232									
151	1158	—	611	515	1010	237	ind.	Uj-Szeged	710	105	551	910	—	353	1228									
158	1205	—	618	523	1017	245	érk.	Szöreg (142)	700	1257	541	900	—	345	1220									
159	1206	—	619	524	1018	246	ind.	Szöreg	659	1256	534	859	—	344	1219									
205	1214	—	629	532	1025	254	érk.	*Ó- és Uj-Szt.-Iván	652	1250	526	850	—	335	1211									
211	1219	—	633	537	1030	259	érk.	*Vedresháza 3. sz. órház (f. m. h.)	646	1245	519	841	—	330	1205									
220	1226	—	645	545	1037	307	érk.	*Gyála	639	1239	511	834	—	323	1157									
227	1235	—	700	552	1043	315	érk.	Szerb-Keresztur	632	1233	503	825	—	315	1149									
236	1244	—	711	602	1052	325	érk.	*Kupuszina (r. h.)	621	1222	451	813	—	305	1138									
251	105	—	735	619	1108	342	érk.	Törökkanizsa	612	1214	442	804	—	257	1130									
305	119	—	755	634	1121	357	érk.	Szanád	550	1153	418	738	—	235	1117									
315	128	—	821	644	—	407	ind.	Csóka	540	1143	408	726	—	224	1077									
328	141	—	840	657	—	420	érk.	Csóka	—	—	—	—	—	—	—									
342	155	—	904	711	—	434	érk.	Tisza-Szt.-Miklós	527	—	353	657	—	210	1051									
355	209	—	920	725	—	449	érk.	Pádé	512	—	338	639	—	155	1029									
408	221	—	937	737	—	501	érk.	*Esztermajor	457	—	323	616	—	138	1013									
418	231	—	948	747	—	511	érk.	Bocsár	446	—	311	602	—	127	1001									
—	—	—	—	—	—	—	érk.	Karlova	435	—	—	549	—	115	949									
V.v. 4412 I-III.	—	—	1031	841	—	551	érk.	Nagykikinda (136)	350	—	347	350	—	1158	V.v. 4411 I-III.									
350	155	718	—	—	—	—	ind.	Nagykikinda (136)	—	—	—	—	841	149	1031									
444	246	802	—	755	—	—	ind.	Karlova (136)	—	—	300	—	754	100	928									
459	256	812	—	804	—	—	érk.	Beodra	—	—	237	—	745	1251	918									
510	306	822	—	812	—	—	érk.	*Vinczeér	—	—	228	—	735	1241	906									
558	327	845	—	843	—	—	érk.	Török-Becse-Araes	—	—	207	—	715	1221	843									
626	345	903	—	901	—	—	érk.	Kumán	—	—	140	—	657	1203	754									
647	404	922	—	916	—	—	érk.	Melencze	—	—	126	—	643	1149	735									
705	420	938	—	932	—	—	érk.	Elemér	—	—	109	—	622	1128	708									
722	435	953	—	947	—	—	érk.	Nagybecskerek	—	—	1253	—	607	1112	645									
1218	920	—	—	—	—	—	érk.	Pancsova-Józsefváros (139)	—	—	—	—	—	—	150									
—	620	—	—	—	—	—	érk.	Szécsány (137)	—	—	—	—	—	802	—									
Oda										Nagykikinda — Karlova.										Vissza				
V.-v. 4512 I-III.	Sz.-v. 4508 I-III.	Sz.-v. 4502 I-III.	Sz.-v. 4504 I-III.	Sz.-v. 4506 I-III.	Sz.-v. 4510 I-III.	136.			Sz.-v. 4501 I-III.			Sz.-v. 4503 I-III.	Sz.-v. 4505 I-III.	Sz.-v. 4507 I-III.	V.-v. 4511 I-III.									
650	1010	—	445	—	980	815	280	880	ind.	Budapest ny. p. u. (142)	—	125710	740	—	715									
—	—	—	—	—	—	—	410	155	ind.	Temesvár-Józsefváros (142)	817	—	581	—	—									
350	700	1158	155	718	407	ind.	Nagykikinda	610	ind.	Nagykikinda	610	841	149	551	347									
413	722	1220	221	738	427	ind.	*Váalom	544	ind.	*Váalom	544	821	123	531	327									
429	737	1235	239	752	441	érk.	Karlova	526	ind.	Karlova	526	806	105	516	312									
884	—	357	—	—	—	érk.	Szeged (134)	148	ind.	Szeged (134)	148	—	—	242	—									
722	928	—	485	—	—	érk.	Nagybecskerek	—	ind.	Nagybecskerek	—	607	—	—	606									
1218	—	—	920	—	—	érk.	Pancsova-Józsefváros (134, 139)	—	ind.	Pancsova-Józsefváros (134, 139)	—	—	—	—	624									